

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

Επιμέλεια: Χαρά Ολυμπίου & Αναστασία Μουσκεφτάρα - φιλόλογοι

- **ΑΦΗΓΗΣΗ**
- **▶ Με τον όρο αφήγηση εννοούμε την προφορική ή γραπτή παρουσίαση ενός γεγονότος ή μιας σειράς γεγονότων, πραγματικών ή φανταστικών.**
- **▶ Από όσα είδαμε, λοιπόν, παραπάνω συμπεραίνουμε ότι:**
 - • Η αφήγηση **οργανώνεται με άξονα τον χρόνο**, αλλά οι καταστάσεις συνδέονται αιτιολογικά μεταξύ τους.
 - • Η αφήγηση ακολουθεί τη δομή που δίνεται στο παρακάτω σχήμα:
 - A. Πληροφορίες για τους ήρωες, τον χώρο, τον χρόνο και την κατάσταση από την οποία ξεκινά η αφήγηση
 - B. Η εξέλιξη της αφήγησης και η έκβασή της
 - Γ. Η λύση: η κρίση του αφηγητή για το νόημα της ιστορίας.
 - • Κύριος χρόνος της αφήγησης είναι ο **αόριστος**, αλλά χρησιμοποιείται και ο **παρατατικός**.
 - • Κύριο γνώρισμα της αφήγησης είναι οι **συνδεδεμένες λέξεις ή φράσεις που δείχνουν τη χρονική σειρά των γεγονότων και την αιτιολογική σχέση μεταξύ τους**.

Κείμενο 2

Ζεράρ ντε Νερβάλ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΦΩΚΙΑΣ

ΠΑΝΤΟΤΕ ΣΥΜΠΑΘΟΥΣΑ ΤΙΣ ΦΩΚΙΕΣ, ιδίως από τότε που άκουσα στην Ολλανδία την ιστορία που θα σας διηγηθώ. Είναι πραγματική, αν πιστέψει κανείς τους Ολλανδούς. Αυτά τα ζώα είναι τα σκυλιά των ψαράδων. Έχουν κεφάλι μολοσσού, μάτι βοϊδίσιο και μουστάκια γάτας. Την περίοδο του ψαρέματος ακολουθούν τις βάρκες και κυνηγάνε το ψάρι όταν ο ψαράς αστοχεί ή το αφήνει να του ξεφύγει. Το χειμώνα είναι πολύ κρυουλιάρες και σε κάθε **γκλού** ψαρά, βλέπεις να τριγυρνάει και μία, που συνήθως πιάνει την καλύτερη θέση μπροστά στη φωτιά, περιμένοντας το μερίδιο της απ' ό,τι βράζει στη χύτρα.

Ένας ψαράς και η γυναίκα του, περνούσαν μεγάλες φτώχειες —η χρονιά ήταν πολύ κακή— και όταν δεν υπήρχε πια λέπι, ο ψαράς λέει στη γυναίκα του: «Αυτό το βρωμόψαρο τρώει την μπουκιά απ' το στόμα των παιδιών μας. Μου 'ρχεται να το πάρω και να το πετάξω στη θάλασσα· ας πα να βρει τους όμοιούς του· αυτοί ξέρουν κάτι τρύπες και ξεχειμωνιάζουν, χωμένοι κάτω από φύκια κι όλο και ξετρυπώνουν κανένα ψάρι για φαΐ».

Η γυναίκα του ψαρά έπεσε γονατιστή μπροστά στον άντρα της και τον παρακαλούσε να λυπηθεί τη φώκια. Η σκέψη όμως των παιδιών της που 'χαν ξελιγωθεί από την πείνα κατεύνασε γρήγορα αυτή την κρίση μεγαλοψυχίας. Τα χαράματα, ο ψαράς έβαλε τη φώκια μέσα στη βάρκα του κι αφού ξανοίχτηκε μερικές λεύγες, την ξεμπάρκαρε σ' ένα ξερονήσι. Η φώκια άρχισε να παίζει χαζοχαρούμενα με τις άλλες φώκιες και ούτε που πήρε είδηση πως η βάρκα έφευγε.

Ο ψαράς γύρισε στην καλύβα του με την καρδιά ραγισμένη απ' το χαμό του συντρόφου του. Μόλις μπήκε μέσα, βρήκε τη φώκια να στρογγυλοκάθεται μπροστά στη φωτιά και να στεγνώνει τη γούνα της. Άντεξαν την πείνα για λίγες μέρες ακόμα. Μετά, ο ψαράς, αλαλιασμένος απ' τις φωνές των παιδιών του που ζητούσαν φαΐ, αποφάσισε να δράσει πιο δυναμικά. Αυτή τη φορά, ξανοίχτηκε πολύ βαθιά στη θάλασσα και πέταξε τη φώκια στο νερό, μακριά απ' τις ακτές. Η φώκια προσπαθούσε απεγνωσμένα να γαντζωθεί από την κουπαστή, με τα πτερύγιά της που μοιάζουν με χέρια. Ο ψαράς, εκνευρισμένος, της κοπανάει μια με το κουπί, με αποτέλεσμα να της σπάσει το ένα πτερύγιο. Η φώκια έμπηξε κάτι τσιριχτά σαν άνθρωπος και χάθηκε μέσ' στο νερό, που βάφτηκε κόκκινο απ' το αίμα της.

Ο ψαράς γύρισε σπίτι του ψυχικό ράκος. Αυτή τη φορά η φώκια δεν τον περίμενε κάτω απ' την καμινάδα. Την ίδια νύχτα, όμως, ακούστηκαν φωνές έξω στο δρόμο. Ο ψαράς νόμιζε ότι κάποιον σκοτώνουν και βγήκε να βοηθήσει το θύμα. Μπροστά στην πόρτα βρήκε τη φώκια που 'χε συρθεί μέχρι το σπίτι και φώναζε γοερά, υψώνοντας στον ουρανό το ματωμένο της πτερύγιο. Τη μάζεψαν, την περιποιήθηκαν κι ούτε που ξανασκέφτηκαν ποτέ να τη διώξουν απ' το σπίτι· άλλωστε, από εκείνη τη στιγμή, η ψαριά ήταν κάθε φορά και καλύτερη.

μτφρ. Σουλβάνα Ζερβακάκη

γκλού: καλύβα σε ημισφαιρικό σχήμα, συνήθως από πάγο.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

- 1) Τι αφηγείται ο συγγραφέας στο [κείμενο 2](#);
- 2) Η αφήγηση οργανώνεται με άξονα τον τόπο (όπως στην περιγραφή) ή με βάση κάποια άλλη διάσταση; • Ποια;
- 3) Σε ποιους χρόνους βρίσκονται κυρίως τα ρήματα του κειμένου; • Τι κοινό έχουν οι χρόνοι αυτοί μεταξύ τους;
- 4) Υπογραμμίστε λέξεις και φράσεις στο κείμενο που δείχνουν τη χρονική σειρά των γεγονότων (π.χ. ύστερα, στη συνέχεια κτλ.) και την αιτιολόγηση κάποιων ενεργειών (π.χ. επειδή, καθώς, αφού κτλ.).
- 5) Αφού διαβάσετε το κείμενο 2 συμπληρώστε τα εξής στοιχεία:

Τόπος – Χρόνος
Πρόσωπα-«ήρωες»
.....

Το πρόβλημα – Ο στόχος
.....
.....

Η δράση–Τα αποτελέσματα

.....
.....
.....
.....
.....

Η
λύση.....

.....
.....
.....